

Zpráva o stavu a činnosti Přírodovědecké fakulty UJEP v roce 2013

Vážený pane předsedo, vážení členové akademického senátu, milé kolegyně, milí kolegové, milé studentky a milí studenti!

Dovolte mi, abych zde zmínil hlavní výsledky činnosti naší fakulty v uplynulém roce. Nejprve bych rád zmínil **oblast vzdělávání**.

Na loňskou akreditaci nového navazujícího magisterského oboru **Aplikované nanotechnologie** letos navázala úspěšná akreditace stejnojmenného doktorského studijního oboru. Obor byl akreditován v českém i anglickém jazyce. Studenti tak mají možnost studovat tento obor od nejnižšího, bakalářského stupně až po nejvyšší stupeň a získat tak titul Ph.D. Doktorský obor Aplikované nanotechnologie byl otevřen již ve stávajícím akademickém roce.

Dalším letošním velkým úspěchem je akreditace navazujícího magisterského oboru **Analytická chemie životního prostředí a toxikologie** v prezenční formě studia ve studijním programu Ekologie a ochrana prostředí. Tento obor byl připraven ve spolupráci s Fakultou životního prostředí a studium bude tedy uskutečňováno společně s touto fakultou. Tento nový obor bude otevřen pro přijímání prvních uchazečů v akademickém roce 2014/15.

Dále byl v září tohoto roku akreditován bakalářský studijní obor **Chemie (dvouoborové)** v kombinované formě studia. V kombinaci s fyzikou, či matematikou jej budou moci studenti studovat také od následujícího akademického roku 2014/15.

Kromě těchto nově akreditovaných oborů probíhala v letošním roce na všech katedrách naší fakulty intenzivní příprava reakreditačních žádostí, neboť většině oborů končí akreditace ke konci roku 2014. V první fázi byla k reakreditaci připravena téměř všechna jednooborová studia a v současné době probíhá příprava reakreditačních žádostí pro všechna dvouoborová bakalářská i navazující magisterská studia.

V souladu s předpokládaným rozvojem fakulty se připravují zároveň další nové bakalářské a navazující magisterské obory, a to zejména v žádané kombinované formě studia. Je to například navazující magisterský studijní obor **Počítačové modelování ve vědě a technice** a obor **Učitelství Chemie pro 2. st. ZŠ a Učitelství chemie pro SŠ**. Katedra biologie chystá v nejbližší době předložit žádost o akreditaci čtyřletého magisterského jednooborového studia Učitelství biologie pro ZŠ, také v kombinované formě studia.

Kromě těchto kombinovaných studií je připravován jednooborový bakalářský studijní obor **Fyzika** v prezenční formě studia. Společně s FSE a FŽP je připravována akreditace mezifakultního doktorského studijního oboru se zaměřením na regionální a environmentální rozvoj **Regionální a environmentální rozvoj v programu Hospodářská politika a správa**.

Z hlediska Dlouhodobého záměru fakulty lze konstatovat, že se v tomto roce podařilo naplnit v této oblasti větší část našich předsevzetí.

V současné době mohou zájemci o studium na naší fakultě vybírat z více než 90 různých oborů a jejich kombinací. Bohužel se z důvodu nedostatečného počtu zapsaných studentů letos opět nepodařilo otevřít studium oboru Informační systémy ani studium oboru Toxikologie a analýza škodlivin na dislokovaném pracovišti Schola Humanitas v Litvínově.

K 31. 10. 2013 studovalo na naší fakultě 1 143 studentů, což představuje zhruba šestiprocentní nárůst oproti loňskému roku (konkrétně se jedná o nárůst o 67 studentů). Je to velmi dobrý výsledek, zejména s ohledem na nepříznivý demografickým vývoj. Dobrou zprávou je, že se nám, stejně jako vloni, podařilo naplnit limity financovaných studentů stanovených MŠMT pro studenty prvních ročníků. V případě magisterských studentů se zapsalo do prvních ročníků 64 studentů, financováno jich však bude přibližně 40, což nelze hodnotit jako příznivý vývoj. Naproti tomu počty nově přijímaných studentů doktorských studií jsou velmi nízké (v letošním roce se jedná o tři studenty). V tomto stupni studia se nám bohužel nepodařilo limit naplnit.

Na fakultě funguje propracovaný systém stipendií pro studenty. Každoročně jsou udělována prospěchová, sociální, ubytovací, motivační a mimořádná katedrální stipendia. Letos získalo prospěchové stipendium ve výši 20 000,- Kč 25 studentů, což je srovnatelný počet s minulými roky. Motivační stipendium ve výši 5 000,- Kč získalo 19 studentů (což je stejný počet jako vloni) a ve výši 10 000,- Kč tři studenti (v loňském roce jich bylo pět).

Naši studenti byli i v letošním roce oceněni stipendii, která jsou udělována každoročně primátorem města Ústí nad Labem, starosty městských obvodů a starostky města Trmic. Nejvyšší ocenění, tj. stipendium primátora města Ústí nad Labem Ing. Víta Mandíka ve výši 20 000,- Kč, letos získal absolvent navazujícího magisterského studijního oboru Geografie Ing. Bc. Miroslav Duda. Je to velký úspěch, protože stejné ocenění získal i v loňském roce absolvent téhož studijního oboru katedry geografie. Stipendium starostky ústeckého městského obvodu Ústí n. L. – Neštětice pro nejlepší studenty ve výši 10 000,- Kč získal absolvent studijního oboru Informační systémy Bc. Jiří Škvára. Dalším oceněným z naší fakulty byl absolvent navazujícího magisterského oboru Počítačové modelování ve vědě a technice Mgr. David Kramoliš, který získal stipendium starostky ústeckého městského obvodu Ústí n. L. – Střekov, také ve výši 10 000,- Kč.

Fakulta podněcuje své studenty, aby využívali nabízených příležitostí a formou **zahraničních mobilít** a mohli část svých studií realizovat i jinde ve světě. I přes celouniverzitně klesající zájem studentů o studium v zahraničí vyjelo v roce 2013 do zahraničí v rámci programu Erasmus 15 studentů na studijní pobyt a 1 studentka na pracovní stáž. Z Rozvojového programu MŠMT ČR vycestoval 1 student a 2 studenti využili kvót MŠMT přidělených UJEP a zúčastnili se Letní jazykové školy v Rusku. V roce 2013 na naši fakultu přijeli studovat bohužel pouze 3 zahraniční studenti.

Nezastupitelná a z pohledu budoucnosti klíčová v procesu rozvoje **vědy a výzkumu** na fakultě je role studentů doktorských studijních programů. V rámci finančních prostředků specifického výzkumu na rok 2013 přidělených naší fakultě na základě jejích předchozích výsledků v oblasti vědy a výzkumu, bylo financováno 9 projektů

studentské grantové soutěže. Do jejich řešení bylo zapojeno 14 studentů. Tyto projekty se bohužel týkají pouze doktorandů a studentů v navazujícím magisterském studiu. Z prostředků na studentskou grantovou soutěž byla umožněna 3 studentům účast na zahraničních konferencích.

V roce 2013 bylo řešeno celkem 14 projektů GA ČR a 3 projekty MŠMT. Tyto projekty posílily rozpočet fakulty o 12 019,- tis. Kč. Z toho 1 962,- tis. Kč bylo použito na režie a 5 877,- tis. Kč pokrylo mzdové náklady včetně odvodů.

Fakulta dosáhla v letech 2012 a 2013 významné 30 % úspěšnosti při získávání projektů GAČR. V roce 2012 bylo podáno 18 projektů a 6 uspělo, v roce 2013 bylo podáno 12 projektů a 4 návrhy byly úspěšné. Bohužel v získávání projektů GA ČR na rok 2014 jsme nebyli úspěšní, fakultě ani univerzitě se nepodařilo získat ani jediný projekt z 8 podaných.

V roce 2013 jsme věnovali zvýšené úsilí také přípravě projektů vyhlášených **Technologickou agenturou ČR**, které podporují spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a podnikatelskou sférou. Projekt centra kompetence TA ČR, ve kterém byla zapojena na i naše fakulta, bohužel nebyl úspěšný. V těchto dnech jsou opět připravovány na naší fakultě dva projekty do programu ALFA 4.

Je třeba i přes tyto neúspěchy vytrvat při podávání projektů, snažit se připravovat společné projekty se spoluřešiteli z jiných renomovaných pracovišť. Máme co nabídnout a to co umíme, bude třeba nyní uplatnit.

Pro rozpočet fakulty je důležité naplnění indikátorů kvality a výkonu pro ukazatel K, v němž jsou výsledky výzkumu, vývoje a inovací pro příští rok zastoupeny 26 % a počet studentů vyslaných a přijatých v rámci programů zahraničních mobilit v souhrnu 22 %. Proto bude i nadále důležitým zdrojem pro získání institucionálních prostředků publikační činnost pracovníků naší fakulty. Je však třeba „dotáhnout“ publikační činnost až do úspěšného a přínosného předání do RIV. V červnu obdrželi všichni akademičtí pracovníci fakulty na své e-maily odkaz na Metodiku hodnocení výsledků výzkumných organizací. Tabulky v příloze obsahovaly dělení oborů RIV na oborové skupiny. Některé výsledky v některých oborových skupinách nejsou hodnoceny vůbec. Právě autoři těchto výsledků nyní budou hrát důležitou roli při vkládání výsledků do databáze RIV, kdy budou rozhodovat o vhodném zařazení do skupiny a tím i určení kritérií pro hodnocení. Bohužel právě tomuto zařazení autoři doposud nevěnují patřičnou pozornost. Vzhledem ke změně Metodiky hodnocení výzkumných organizací dojde i ke změně fakultní směrnice o „Motivačním systému ke stimulaci vědecké, výzkumné a vývojové činnosti pracovníků PřF UJEP“.

I příští rok budou finanční prostředky na institucionální VaV získávány na základě výsledků fakulty v oblasti **publikační činnosti** v minulých letech, pro rok 2014 to bude za období 2007 až 2011. Lze předpokládat, že postavení fakulty v této oblasti bude i nadále relativně dobré, za rok 2013 bylo do systému RIV zaneseno zatím 91 záznamů, z toho jich je 60 v časopisech s IF.

V rámci stimulačního systému, který je na naší fakultě uplatňován od roku 2011, byla v roce 2013 doposud vyplacena částka ve výši 1 900,- tis. Kč, z toho za publikační činnost 767 tis Kč (částky bez odvodů).

Vyústěním úspěchů PŘF v oblasti vědy a výzkumu jsou nedávno udělené ceny rektora za rok 2013. Pracovníci PŘF získali dvě ocenění v kategorii **Ceny rektora za vědeckou a výzkumnou činnost** a to Prof. RNDr. Pavla Čapková, DrSc. z katedry fyziky a Ing. Zdeňka Kolská, Ph.D. z Ústeckého materiálového centra. V kategorii za **aplikovaný výzkum** získal cenu Mgr. Jindřich Matoušek, Ph.D. z katedry fyziky a v kategorii Zvláštní ceny do 35 let za mimořádné výsledky v oblasti vědeckých a výzkumných aktivit získal cenu Mgr. Pavel Raška, Ph.D. z katedry geografie.

Ocenění v oblasti **Ceny rektora UJEP pro studenty za mimořádné výsledky ve výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti** získala Mgr. Romana Mikšová.

Daří se rovněž rozvíjet **spolupráci s odbornou praxí, průmyslovou sférou** a dalšími neakademickými výzkumnými pracovišti, a to i na komerční bázi.

Nelze opomíjet trvalou snahu o rozvoj spolupráce s aplikačním sektorem v rámci **Ústeckého materiálového centra**. Toto centrum bylo jako fakultní pracoviště založeno začátkem roku 2010. Jeho činnost zatím probíhá pouze v omezeném měřítku. V tomto roce byly **realizovány zakázky** v rozsahu pouze cca 30 tis. Kč.

Z pohledu **hospodaření fakulty** v roce 2013 lze zatím čerpat z údajů o čerpání k 31. 10. 2013. Rozpočet fakulty, který pro letošní rok meziročně opět poklesl, nebyl sice díky přínosům projektů zejména v oblasti mzdových nákladů a režii tak napjatý, přesto bylo třeba využít všech zdrojů fakulty včetně TA 16 a přijmout úsporná opatření tak, abychom i v letošním roce mohli v rámci značně redukováného rozpočtu vyjít.

Značná pozornost byla i letos věnována **mzdovým nákladům**, které jsou z hlediska struktury rozpočtu nejvýznamnější položkou, neboť včetně odvodů a ostatních osobních nákladů dosahují takřka 80 % rozpočtu. Dochází k významným úsporám díky **využívání mzdových prostředků z projektů**, v letošním roce významně napomohl v této oblasti projekt ESF MEVAPOX, do kterého je, resp. byla zapojena celá řada pracovníků ze všech kateder. V současné době tyto úspory umožňují, že podíl mezd hrazených měsíčně z dotace na studenty tvoří pouze cca 74 % celkových mzdových nákladů v dlouhodobém průměru. V tomto trendu chceme a také musíme nadále pokračovat, i když je třeba vzít v úvahu, že stávající projekty budou v příštích dvou letech končit, což zvýší nároky na celkový rozpočet fakulty. Rok od roku rostoucí náklady na energie se nám daří snižovat díky úhradě z doplňkových nákladů projektů. Mohu s potěšením konstatovat, že i letos bude značná část nákladů na energie opět uhrazena z doplňkových nákladů realizovaných projektů.

K úsporným opatřením jsme byli nuceni přistoupit i při schvalování plánu FRIM, neboť víme, že s prostředky, které jsme měli k dispozici ve fondu rozvoje investičního majetku, musíme vystačit i na tento rok, kdy naše odpisy nebyly přiděleny v plné výši do našeho fondu rozvoje investičního majetku, ale část byla nadále využita jako spoluúčást projektu VaVpl na výstavbu budov FF. Z tohoto pohledu byl FRIM čerpán v omezené míře na nejnútnejší akce, jakými bylo např. zařízení nové mikrobiologické laboratoře Za Válcovnou, vybavení laboratoře mechatroniky v budově Klíšská 30, nákup kolimátoru k analytickému systému XRD a bezpečnostních skříní na chemikálie v celkovém rozsahu cca 1 mil. Kč. Díky institucionálnímu rozvojovému

projektu na přístrojové vybavení a projektu FRVŠ – celkem za cca 3,6 mil. Kč - došlo k dalšímu zlepšení přístrojového vybavení fakulty a vybavení nové počítačové učebny. V tomto trendu musíme nadále pokračovat, přestože ve stávajících nevyhovujících prostorových podmínkách je realizace nákupu nových přístrojů často velice obtížná. Prostředky fondu rozvoje investičního majetku a zejména fondu provozních prostředků budou nutné pro pořízení přístrojového vybavení nové budovy fakulty v kampusu. Její výstavba, resp. příprava zatím z hlediska časového harmonogramu bohužel neprobíhá podle našich původních představ.

Úspěšně probíhá realizace **rozvojových projektů z finančních zdrojů EU**. Pokračuje řešení projektu ESF „PARNET-partnerská síť“, ve kterém úspěšně rozvíjíme kontakty s firmami zejména na bázi studentských praxí, v projektu „Šance pro mladé vědecké pracovníky“, v rámci kterého na naší fakultu nastoupila v říjnu minulého roku jako postdoktorandka dr. Domika Wrobel, jsme také zapojeni do řešení univerzitního projektu „Otevřená univerzita, otevřená věda“, ve kterém jedním z modulů je realizace „Naučného botanického parku“ v areálu Katedry biologie PřF“, dále univerzitních projektů FULL Cost a projektu „Univerzitní centrum podpory pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami“, zkráceně UCP SVP. S FŽP jsme zapojeni do řešení projektu „Modernizace výuky technických a přírodovědných oborů na UJEP se zaměřením na problematiku ochrany životního prostředí“, zkráceně ENVIMOD. Od 10. 4. 2013 byl zahájen projekt ESF ve spolupráci s FVTM a FŽP s názvem „Mezioborové vazby v přírodovědných a technických oborech UJEP“, zkráceně MEVAPOX, který většina z Vás dobře zná. Za zapojení do tohoto projektu bych Vám chtěl poděkovat, neboť projekt samotný je velice náročný jak z hlediska realizace, tak daných monitorovacích indikátorů a fakulta přistoupila k jeho řešení zejména z ekonomických důvodů. Přesto projekt pomáhá fakultě i obsahově, kdy např. přispěje k inovaci a tvorbě nových studijních předmětů, což jistě zkvalitní výuku a zlepší profil našich absolventů.

Velice pozitivně se i nadále vyvíjí realizace projektů v rámci operačního programu **Cíle 3**, kdy se intenzivně zapojujeme do spolupráce se saskými univerzitami. Projekt Česko-saská vysokoškolská iniciativa byl sice k 31. 8. 2012 úspěšně ukončen, nadále ale běží projekt katedry biologie na ochranu ohrožených druhů rostlin v Krušných horách, dále projekt InWest (Transfer vědomostí z informatiky pro hospodářský rozvoj sasko-českého pohraničí), do kterého jsou zapojeny katedry informatiky a geografie, projekt INPOK (Inovační potenciál jako faktor zvýšení konkurenceschopnosti česko-saského pohraničí) katedry geografie, kde jsme dokonce jako leadpartner sítě zúčastněných pracovišť, od 1. 9. 2012 také projekt „Přihraničí 2.0“ společně s TU Chemnitz a od 1. 10. 2012 projekt „PROTRANSFER-profesionalizace vědeckého a technologického transferu“ realizovaný ve spolupráci s TU Dresden. Díky těmto projektům se nám podařilo vybudovat perspektivní projektový tým, jehož mzdy jsou hrazeny pouze z projektů a který má potenciál k dalšímu rozvoji.

V posledních letech bohužel klesá zájem kateder o zapojení se do **projektů FRVŠ**. Přitom již posuzování podaných a řešených projektů může pracovníkům ukázat cestu, kterou se lze vydat a poučit se, jak by měl správně podaný a řešený projekt vypadat. I tímto způsobem bylo zatím možné získat finanční prostředky k vylepšení rozpočtu fakulty, hlavně na úrovni kateder. V roce 2013 byl řešen projekt FRVŠ na katedře informatiky (dr. Škvor) na vybudování nové počítačové učebny.

V **personální oblasti** došlo v závěru roku na základě konkurzů k mírnému posílení personálního složení fakulty. I letos bylo pokračováno v systému prodlužování pracovních smluv zavedeném v roce 2011, kdy většině akademických pracovníků, tj. mimo docentů a profesorů, byly prodlužovány pracovní smlouvy pouze na základě výsledku vnějšího výběrového řízení. Věřím, že tento systém přinese v dlouhodobém horizontu zlepšení kvalifikační struktury personálního složení fakulty a pozitivně přispěje k naplňování plánů kvalifikačního růstu pracovníků kateder.

V oblasti **managementu lidských zdrojů** pokračujeme v aplikaci výrazně pozitivního systému odměňování pracovníků za úspěšné ukončení doktorského a habilitačního studia podle délky studia. V roce 2013 úspěšně ukončili habilitační řízení a získali titul docent Doc. RNDr. Martin Balej, Ph.D, Doc. RNDr. Eva Jozífková, Ph.D. a Doc. Ing. Zdeňka Kolská, Ph.D.

V letošním roce proběhlo podruhé hodnocení kateder podle nového systému hodnocení, na jehož základě byla upravena osobní ohodnocení pracovníků od 1. 11. 2013. Vedení fakulty také pokračuje v realizaci osvědčených **motivačních nástrojů**, kterými jsou například udělování jednorázových odměn za vybrané publikační výstupy, dále za získání vědeckého či rozvojového projektu nebo hodnocení činnosti jednotlivých kateder podle dlouhodobě zavedených kritérií.

Rok 2013 v **oblasti PR** byl cílený na studenty středních škol, především z hlediska osobních setkání ve formě „spanilých jízd“ po středních školách hlavně v Ústeckém kraji. V rámci těchto „spanilých jízd“ jsou studentům prezentovány studijní možnosti na naší fakultě; velký zájem je také o tematicky zaměřené přednášky, například „Cesta do nanosvěta a zpět...“, „Počítačové modelování ve vědě a technice“, „Analýza sociálních sítí“, „Petriho sítě“ a jiné. Tyto „spanilé jízdy“ proběhly na přelomu roku 2012/2013 a v současné době se začíná vyjíždět na střední školy opět.

Naše fakulta se také pravidelně účastní různých veletrhů vysokých škol. V první řadě nelze opomenout veletrh vzdělávání EDUCA v Liberci, který probíhá v polovině října; v roce 2013 nás tam zastupovali dr. Jiří Králík, Mgr. Lucie Loukotová, Mgr. Jana Marešová a student Zdeněk Váňa. Neméně zajímavá je také prezentace vysokých škol na gymnáziu v Žatci, která je velmi dobře zorganizovaná a díky které se naše fakulta dostává do povědomí studentů z Mostecka, Lounska a Žatecka. Další veletrh, který se konal v roce 2013 byla dvoudenní akce Sokrates, která se konala v obchodním domě Centrál v Mostě.

V rámci užších kontaktů a skvělé spolupráce s řediteli středních škol chceme kolegiu děkana předložit návrh pro přiznání statutu fakultních škol vybraným středním školám. Probíhá smluvní spolupráce se Střední průmyslovou školou Resslerova 5; v nadcházejícím roce chceme uzavřít smlouvu s Vyšší odbornou školou obalové techniky a střední školou ve Štětí, popřípadě s Gymnáziem v Litoměřicích nebo v Roudnici nad Labem, které mají přírodovědná zaměření.

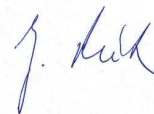
Na závěr je ještě třeba zmínit, že se i nadále pořádají tradiční akce jako je například Den Přírodovědecké fakulty v listopadu a také Dny vědy a umění, o které byl v letošním roce velký zájem. Vedle těchto akcí jsme zahájili propagační kampaň s heslem „Kvalitní vysokoškolské přírodovědné vzdělání v Ústeckém kraji“. Kampaň byla spuštěna na tradičních serverech KamPoMaturitě.cz, KamNaVejsku.cz. Tento

server například pořádá celorepublikové hlasování o nejlepší fakultu roku. V žebříčku hodnocených fakult jsme se umístili na 3. místě v kategorii Přírodní vědy za akademický rok 2012/2013. Propagační kampaň dále probíhá na webovém portálu Jobs.cz a k němu přidruženým webům. Neopomenuli jsme ani klasické reklamní nosiče jako jsou bannery například na Mírovém náměstí a Kulturní době v Ústí nad Labem, billboardy (variapostery) na vlakových nádražích v Ústí nad Labem, Litoměřicích a Lovosicích.

V letošním roce došlo i k významnému posunu v oblasti přípravy **nové budovy pavilonu CPTO** v Kampusu. Byla provedena demolice stávající staré budovy a v těchto dnech probíhá intenzivní příprava podkladů pro vypsání výběrového řízení na dodavatele stavební projektové dokumentace. Byly aktualizovány podklady pro uspořádání vnitřní dispozice budovy. Lze předpokládat, že pokud nedojde ke komplikacím, mohla by výstavba nové budovy začít nejdéle v roce 2015.

Rád bych končil poděkováním všem pracovníkům fakulty, kteří se podíleli svou každodenní prací na rozvoji fakulty v tomto roce, ale také studentům, protože i oni se podílí na činnosti fakulty a bez nich by naše práce neměla smysl. Příští rok bude z hlediska ekonomické situace v EU, v ČR, ale i v kontextu s demografickým vývojem a připravovanými změnami systému financování VŠ pro fakultu opět složitější. Věřím však, že jsme se i na takové ztížené podmínky v letošním roce připravili a přejme si, abychom společným úsilím dokázali, že naše fakulta dokáže bez problémů fungovat a dále se rozvíjet i za těchto složitých a těžkých podmínek.

V Ústí nad Labem, 18. prosince 2013

Doc. RNDr. Jaroslav Pavlík, CSc.
Děkan PŘF UJEP